

Risale-i Nur'da Hz. İsa'nın İkinci Gelişi



Hz. İsa (a.s.), insan ve peygamber olarak harikalara mazhar olmuş bir zattır. İlk yaratılışına, hayatına, nübüvvetine ve mucizelerine bakıldığında, diğer esma-i ilahiye ile birlikte onda "Kadir" isminin galiben tecelli ettiği görülmektedir.¹ Dünyaya ilk gönderilmesi, Kur'an-ı Kerim'de "Allah katında İsa'nın hali Adem'in yaratılışı gibidir" ifadesiyle Adem (a.s.)'a benzetilmektedir.²

Cenâb-ı Hak emir ve irâdesinin küllî bir cilvesi olan âdetullah kanunlarını kudretine perde yapmakta ve bazen bu "âdetlerini" bir hikmete binaen değiştirmektedir. Hârikulâde bazı fertlerle halk ederek âdetlerini "tahsis ve takyid" etmektedir. Böylece her şeyde ve her kanunda irâde ve ihtiyarının hükmettiğini göstermektedir. İnsan ve hayvanın yaratılmasında görülen tenasül kanunu da aynı hikmetle, başta insanların babası Hz. Adem'in yaratılması olmak üzere, bütün hayvan türlerinin başlangıçlarında, âdeta onların Adem'leri hükmündeki ilk fertlerinin hilkatinde "hark" edilmiştir (ortadan kaldırılmış/değiştirilmiştir). Bu "hark-ı âdet", her baharda tenasül kanunu haricinde yoktan yaratılan bir çok hayvan türünde tekrarlanmaktadır.³ Neticede şuur sahipleri bu âdet değişmelerine bakarak, her bir şeyin hem ferd hem de nev olarak doğrudan doğruya Zât-ı Kadir-i Zülcelâlin kudretiyle yaratıldığını anlamaktadırlar. Böylece önelerine ehadiyet ve vahidiyete dair bir pencere daha açılmaktadır. İşte bu kadar "şüzuzat" (istisnalar) ile yırtılan kanun-u tenasülün insan nev'indeki bir başka istisnası da Hz. İsa olmuş ve Cenab-ı Hak onu da Hz Adem gibi pedersiz olarak dünyaya göndermiştir.

Hz. İsa'nın dünyaya gelmesi gibi ayrılması da yine bilinen şekilde değil, istisnaî bir yolla gerçekleşmiştir. Kendisini öldürmek isteyenler, Zât-ı Zülcelâlin, "cism-i dünyevisiyle" onu (semaya) yükselttiğinden habersiz, ona benzeyen birini öldürmüşlerdir. Gerçekte İsa Aleyhisselâmın dünya hayatına "uzun bir ara" verilmiştir. Melek hayatı gibi bir hayata intikal ederek nuranî bir letâfet kesb etmiş ve Hz. İdris'e arkadaş olmuştur. İki peygamber de beşeriyetin gereklerinden tecerrüd edilen bir hayat tabakasına yükseltilmiş ve "âdetâ beden-i misalî letâfetinde ve cesed-i necmî nuraniyetinde olan cism-i dünyevîleriyle semâvatta bulunmaktadırlar."⁴

Ahırzamanla ilgili hadis-i şeriflerde Hz. İsa'nın dünyaya yeniden gönderileceği ve "Deccal'i öldürmek" gibi çok mühim icraatta bulunacağı haber verilmektedir. Ancak, bunlar umumiyetle "müteşabih", yani manası herkes tarafından tevilsiz/tefsirsiz (izahsız) anlaşılabilen hadislerdir. Hadislerin sadece zahirine baktıklarından gerçek anlamını kavrayamayan bir kısım alimler şüpheye düşmüşler ve iki gruba ayrılmışlardır. Bir kısmı, anlayamadığını "istib'ad" ederek (akıldan uzak ve akla aykırı görerek) inkara meyleden "zahîrî nazar"ın tuzağına düşmüş ve hadislerin sıhhatini inkar etmişlerdir. İkinci kısım zahir uleması ise gerçek manasını anlamadığı, fakat sıhhatine de ilişemediği bu hadisleri "hurafevari bir mana verip, âdeta muhal bir sureti bekler bir tarzda" yorumlamışlardır. Her iki tavır ve yorumdan da sonuçta Müslümanların avam kısmı zarar görmektedir. Aynı zamanda bu ihtilaf ve karışıklıktan en çok İslam'ın hasım ve muarızları istifade etmekte ve Müslümanların imanını sarsmaya çalışmaktadır. Biçare Müslümanlar ahırzamanla ilgili

hadislerin manası ve bilhassa Hz. İsa'nın "nüzülü" hakkında mütehayyir kalmaktadır.5

Halbuki ne bazılarının ahirzaman hadiselerinden haber veren hadisleri adem-i kabulü meselenin hakikatini ortadan kaldırılabılır6 ne de mesele hurafeci ve akli zayıfların eline bırakılacak kadar önemsizdir. Bilhassa Hz. İsa'nın dünyaya yeniden gönderilmesi hakikatinin "hurafeci ve inkarcıların" elinden kurtarılmasıyla Müslümanların imanının tashih ve takviyesi, zamanımızın en önemli "mesail-i diniyesinden" sayılmalıdır ki, bu vazifeyi yine, "ahirzamanın en büyük müceddid ve müctehidi olan Risale-i Nur" yapmaktadır.7 Bilhassa ahirzamanla ilgili müteşabih hadislerin hakikî tevilleri Risale-i Nur'un çeşitli bahislerinde "Kur'an'ın feyziyle" ortaya konulmuştur.8 Bu hadis tevillerine başka bir yazıda daha geniş olarak—inşaallah—değinmek niyetiyle, burada yalnız Hz. İsa'nın nüzülü hakkında yapılan bir izahı hatırlatmak istiyoruz; ta ki, imanı zayıf olanların9 ve eşyanın vücudunu kendi bilgi ve gözlemine münhasır zanneden zahir-perestlerin bu hakikati "istib'adlarının" ne kadar hakikatsiz olduğu anlaşılabilsin.

Risale-i Nur'dan öğreniyoruz ki, "ahirzamanda Hz. İsa'nın (semadan) nüzülü kat'idir."10 Yalnız, bunu anlamak için tek boyutlu düşünce yerine müteaddit mana tabakalarını (bedahet, sarahat, işaret, ima, remiz ilâahir) nazara alan geniş bir tefekküre ihtiyaç vardır.11 On Beşinci Mektup'taki izah işte bu geniş tefekkürün önünü açacak niteliktedir. Buna göre "nüzul" meselesinin en mühim hikmeti ve anlamı şudur: "Ahirzamanda dinsizliğin iki cereyanı kuvvet bulacak: (...) İkinci cereyan ise: Tabiiyyun, maddiyyun felsefesinden tevellüt eden bir cereyan-ı nemrudâne, gittikçe âhirzamanda felsefe-i maddiye vasıtasıyla intişar ederek kuvvet bulup, Ulûhiyeti inkâr edecek bir dereceye gelir. (...) İşte böyle bir sırada, o cereyan pek kuvvetli görüldüğü bir zamanda, Hazret-i İsa Aleyhisselâmın şahsiyet-i mânevîyesinden ibaret olan hakikî İsevîlik dini zuhur edecek, yani rahmet-i İlâhiyenin semâsından nüzul edecek, halihazır Hıristiyanlık dini o hakikate karşı tasaffi edecek, hurafattan ve tahrifattan sıyrılacak, hakaik-i İslâmiye ile birleşecek, mânen Hıristiyanlık bir nevi İslâmiyete inkılâp edecektir. Ve Kur'ân'a iktida ederek, o İsevîlik şahs-ı mânevîsi tâbi ve İslâmiyet metbû makamında kalacak, din-i hak bu iltihak neticesinde azîm bir kuvvet bulacaktır."12 Hz. İsa, komiteleşmiş dinsizliğe karşı bu çok önemli mücahedesini yaparken de bir "cemaate" istinad edecektir.13

İşte hadis-i şeriflerde verilen sadık haberlerin hakiki bir manası budur ve bu izah, Hz. İsa'nın gelmesinin akla aykırı olmayıp, tam da hikmeti anlayan aklın gereği olduğunu göstermektedir.

Peki Hz. İsa nasıl gelecektir? Meselenin akılları en çok merakta bırakan yönü burasıdır. Öncelikle unutulmamalıdır ki, nasıl olursa olsun ineneğini "...bir Muhbir-i Sadık, bir Kadîr-i Külli Şey'in vaadine istinad ederek haber vermiştir. Madem haber vermiş; haktır. Madem Kadîr-i Külli Şey vaad etmiş; elbette yapacaktır."14 Başta da söylediğimiz gibi, Hz. İsa galiben Kadir ismine mazhurdur15 ve Kadir-i Zülcelal'in Kudretinin tasarrufunda her zaman perdeler olması zarureti yoktur ve bu tasarruf bizim ilmimize de münhasır değildir. Mahiyeti nasıl olursa olsun Hz. İsa'nın gönderileceği kesindir. Kaldı ki, mü'minler için bunun misalleri de yok değildir. "Her vakit semâvattan melâikeleri yere gönderen ve bazı vakitte insan suretine vaz' eden (Hazret-i Cibril'in Dıhye suretine girmesi gibi) ve ruhanîleri âlem-i ervahtan gönderip beşer suretine temessül ettiren, hattâ ölmüş evliyaların çoklarının ervahlarını cesed-i misaliyle dünyaya gönderen bir Hakîm-i Zülcelâl, Hazret-i İsa Aleyhisselâmı, İsa dinine ait en mühim bir hüsn-ü hâtimesi için, değil semâ-i dünyada cesediyle bulunan ve hayatta olan Hazret-i İsa, belki âlem-i âhretin en uzak köşesine gitseydi ve hakikaten ölseydi, yine şöyle bir netice-i azîme için ona yeniden ceset giydirip dünyaya göndermek, o Hakîmin hikmetinden uzak değil. Belki onun hikmeti öyle iktiza ettiği için vaad etmiş ve vaad ettiği için elbette gönderecek(tir)."16

Konuyu bağlarken son olarak şunu da hatırlatmak istiyoruz: "Hazret-i İsa Aleyhisselâm geldiği vakit, herkes onun hakikî İsa olduğunu bilmek lâzım değildir (herkesin onu tanıması gerekmez). Onun mukarreb ve havassı, nur-u iman ile onu tanır. Yoksa bedahet derecesinde herkes onu tanımayacaktır."17 Böyle olması imtihan sırrının devamı için zarurîdir. Hele bir de "Ben Hz. İsa'yım ve sizi kurtarmaya geldim(!)" diye ortalıkta dolaşmayacağı kat'idir.

Cenab-ı Erhamurrahimîn, farz-ı muhal, Hz. İsa'yı yeniden göndereceğini Muhbir-i Sadık vasıtasıyla haber verip vaad etmeseydi bile, ahirzamanda büyük bir manevî karanlığa düşen ve dinsizlik illetine maruz kalan biçare beşerin lisan-ı halleriyle yaptıkları duaya cevap olarak Rahmetini indirecekti. Rahmetin, yağmurdan tut Kur'an'a kadar nice şekilleri vardır inmek için! Hz. İsa'nın, bu sefer Kur'an'la "ölüleri diriltten nefesi"ne, ahirzaman kalbi manen ölmüş insanların çok ihtiyacı var. Hatta kendini İsa zanneden biçareler bile ancak o nefesle sıhhat bulabilir.

Dipnotlar:

1. Sözlere, s. 302 (Yirmi Dördüncü Söz, 3. Dal): "İsa Aleyhisselâm, sair esma ile beraber Kadîr ismi onda daha galibdir."
2. Âl-i İmrân Sûresi, 3:59. Bu konuda bilgi için bkz. Lem'alar, Dokuzuncu Lem'a, Dördüncü Soru.
3. "Her baharda gözümüzle gördüğümüz, yüz bin envân kısm-ı âzamı, hadsiz efradları, kanun-u tenâsül hâricinde-yaprakların yüzünde, taaffün etmiş maddelerde-o kanun hâricinde icâd edilir." Lem'alar, Dokuzuncu Lem'a, Dördüncü Soru.
4. Bkz. Mektubat, Birinci Mektup.
5. Kastamonu Lâhikası, s. 53
6. Şualar, s. 364 (On dördüncü Şua, Hata-Sevap Cedveli): "76: Bir kitapta Mehdiye dair hadîslerin kâffesi zayıftır denilmiş. (Cevap:) Hangi mesele var ki, bazı kitaplarda ona ilişmesin? Hattâ İbn-i Cevzî gibi büyük bir muhaddis bazı sahih ehâdisi mevzu dediğini, ulemalar taaccüple nakletmişler. Her zayıf veya mevzu hadîsin mânâsı yanlışır demek değildir. Belki an'aneli sened ile hadîsiyeti kat'î değildir demektir. Yoksa mânâsı hak ve hakikat olabilir."
7. Barla Lâhikası, s. 99'da yer alan şu ifadeler meselemiz açısından dikkatli okunmayı hak etmektedir: "Âciz talebeniz, küre-i arz içerisinde ruhum bazan şarka, bazan cenuba, bazan garba, bazan şimale, bazan semaya giderdi. Acaba yardım ne taraftan erişecek diye beklerdim. Ruhum bir mürşid-i ekmele taharri ederdi. Aramak üzere iken bana ilham olundu ki; 'Mürşidi sen uzakta arıyorsun, pek yakınında bulunan Bediüzzaman vardır. O zâtın Risale-i Nur'u müceddid hükmündedir. Hem aktabdır, hem Zülkarneyn'dir, hem âhırzamanda gelecek İsa Aleyhisselâm'ın vekilidir; yani müjdecisidir.' denildi."
8. Kastamonu Lâhikası, s. 53.
9. Bkz. Mektubat, s. 59 (On Beşinci Mektup, Dördüncü Soru)
10. Kastamonu Lâhikası, s. 54: "...hadîs-i şerifin ifadesiyle Hazret-i İsa'nın semavî nüzulü kat'î olmakla beraber..."; Şualar, s. 506 (Beşinci Şua, On Üçüncü Mesele): "Kat'î ve sahih rivayette var ki: İsa Aleyhisselâm büyük Deccal'ı öldürür."
11. Kastamonu Lâhikası, s. 54.
12. Mektubat, s. 59 (On Beşinci Mektup, Dördüncü Soru)
13. Mektubat, s. 426 (Yirmi Dokuzuncu Mektup, Yedinci Kısım/İşârât-ı Seb'a): "Her âlem-i insaniyette inkâr-ı uluhiyet niyetiyle medeniyet ve mukaddesat-ı beşeriyeyi zîr ü zeber eden Deccal komitesini, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın din-i hakikisini İslâmiyetin hakikatiyle birleştirmeye çalışan hamiyetkâr ve fedakâr bir İsevî cemaati namı altında ve 'Müslüman İsevîleri' ünvanına lâyık bir cem'iyet, o Deccal komitesini, Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın riyaseti altında öldürecek ve dağıtacak; beşeri, inkâr-ı uluhiyetten kurtaracak."
14. Mektubat, s. 59 (On Beşinci Mektup, Dördüncü Soru)
15. Bkz. Dipnot 1
16. Mektubat, s. 60 (On Beşinci Mektup, Dördüncü Soru)
17. Aynı yer.